

ונגדת המשמעות מזיהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייונש בחומרה

אוניברסיטת בר אילן
הפקולטה למשפטים

מועד ב

א איר תש"ע 15.4.10

דיני קניין: 99-208-02

פרופסור שלום לרנו

משך הבדיקה - שעתיים וחצי (150 דקות). לא תינתן הארכה.
כתחבו על צד אחד של הגילון בלבד
モותר להיעזר בכל חומר כתוב, אך לא במחשבים ניידים ובמכשירים סלולריים.
היקף תשובה מקסימלי-שלושה עמודים. חריגת לא תקרא!

שאלת

ראובן הוא בעליה של חלקת המקראין הידועה כגוש 5000 חלקה 100 (להלן- החלקה).
החלקה רשומה על שמו של רואובן בספרי המקראין (טאבו). בחלקה מצוי מבנה של 600
מ"ר, וגן עצי פרי של עשרה دونם.

בשנת 2007 רואובן עשה חיל בעסקים שונים, ובנדיבות ליבו הוא ערך הסכם עם חברו
שמעון, שעל פיו השאל לשמעון את החלקה לעשרים שנים, החל מיום 1.3.07. ערך דינו
של שמעון ייעץ לו להביא לרישום השאלה בספרי המקראין, וכך אכן נעשו.

המשבר הכלכלי שפרץ בשנת 2008, פגע קשה בעסקי של רואובן, וחובבו לנושאים שונים
עמד על מיליון ש"ח. החלקה היא הנכס היחיד שנוטר לו. ביום 1.10.08 השכיר רואובן את
החלקה לחברת "הספקה וחקלאות בע"מ" (הספקה) לתקופה של תשע שנים, תמורת
100,000 ש"ח לשנה. הספקה שכרה את החלקה לשם ניצול הפרדס, והצדדים הסכימו כי אם
בשנה מסויימת כמות הגשמים בחלוקת לא תגיע ל- 500 מ"מ בעונת החורף, תקבל הספקה
זכות להחזיק בחלוקת שנה נוספת, עד לתקופה מקסימלית של חמיש עשרה שנים. הספקה
לא בדקה את ספרי המקראין ולכן לא עמדה על זכותו של שמעון. ההסכם בין הספקה
לבין רואובן לא נרשם בטאבו, ואף לא נרשמה הערת אזהרה בגיןו.

דמי השכירות לכל התקופה בסך 900,000 ש"ח שולמו מראש, ביום כריתה ההסכם. לשם
מימון העסקה, נטלה הספקה ביום 1.10.08 הלואה בסך 900,000 ש"ח מהבנק לחקלאי בע"מ

(הבנק), ושבודה לטובתו את זכות השכירות. השעבוד נרשם אצל רשם החברות, אך הצדדים לא הודיעו לרاؤן על השעבוד.

קשהו של ראוון החריפו, והוא החליט לבצע עסקה נוספת ביחס לחלוקת, ולברוח מהארץ עם המזומנים שברשותו. ביום 1.11.08 מכר ראוון את הבעלות בחלוקת לטובת חברת פרי הארץ, בסכום של מיליון ש". פרי הארץ עיינה בספרי המקראין, ולמدة על זכותו של שמעון, אך לא ידעה מאומה על העסקה עם הספקה. ראוון הבטיח לפרי הארץ למחוק את זכותו של שמעון מהספרים תוך 30 יום. פרי הארץ שילמה לראוון את מלא מחיר העסקה בזמן, וקיבלה הנחה של 30% ממחיר השוק. בספרי המקראין נרשמה הערת אזהרה לטובת פרי הארץ.

ראון עזב את ישראל, והספקה נקלעה אף היא לקשיים, ולא פרעה את ההלוואה לבנק. שמעון, הבנק ופרי הארץ נועצים בכם ביחס לזכותם בחלוקת. חוו דעתכם.

בצלחה !